

6. Lombardi, P. (2019). Instructional Methods, Strategies, and Technologies to Meet The Needs of All Learners. Ch.11 What is scaffolding? Retrieved from <https://granite.pressbooks.pub/teachingdiverselearners/>

7. Маркова О.В., Шматок Т.Г. Створення ситуації успіху при вивченні іноземної мови студентами-юристами як запорука гуманізації педагогічного процесу/О.В. Маркова, Т.Г. Шматок//Лінгвокультурний дискурс у парадигмі професійної освіти: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 5 берез. 2015 р./М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т імені Вадима Гетьмана»; — Київ : КНЕУ, 2015. — С. 478–487.

8. Державний університет телекомунікацій. Про систему MOODLE. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://dut.edu.ua/ua/1035-pro-sistemu-moodle-organizaciyno-metodichniy-centr-novitnih-tehnologiy-navchannya>

Машкова І.М.

кандидат педагогічних наук

*доцент кафедри іноземних мов факультету фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

Іщенко Т.М.

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

Белякова О.В.

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

МОТИВАЦІЙНИЙ СКЛАДНИК НАВЧАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕЛІНГВІСТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Україна бачить себе невід'ємною частиною європейської сім'ї народів, де в багатьох країнах з високим рівнем життя та розвинутою освітньою культурою багатомовність є нормою (Скандинавські країни, Швейцарія, Бельгія, Люксембург та ін.). Протягом двадцяти років Рада Європи активно впроваджує в освітні системи принцип вивчення рідної мови (РМ) та двох іноземних (ІМ1 та ІМ2), оскільки оволодіння другою (або третьою) іноземною мовою (полілінгвізм) вважається одним із важливих шляхів розвитку багатокультурності та міжкультурної свідомості.

У період міграційної кризи в нашій країні, що викликана війною, володіння однією іноземною мовою виявилось недостатнім, як показала практика, в багатьох країнах, які прихистили українських біженців. І, навпаки, студенти, які навчалися декільком мовам, отримали додаткові освітні можливості.

Терміном «друга іноземна мова» ми позначаємо будь-яку іноземну мову, що студент вивчає після першої іноземної (навчання якої найчастіше продовжується паралельно). Англійська, як ІМ1, поступово набуває статусу «мови міжнародного спілкування» і стає в нагоді в процесі оволодіння другою або третьою іноземною мовою. Чим вищий рівень володіння ІМ1, тим більша мотивація у студентів до вивчення ІМ2 та ІМ3. Проте, оскільки інтенсивність навчання важливіша за тривалість, дуже часто студенти, вмотивовані до вивчення другої іноземної мови засвоюють її краще, ніж першу іноземну після багатьох років у школі. Більша концентрація уваги на навчанні має місце, коли студенти знаходять свою найбільшу мотивацію, що може впливати із глобального характеру ринку професій, із бажання подорожувати та вивчати культуру країни, мову якої вони обрали для вивчення тощо.

У немовних закладах вищої освіти, тобто освітніх закладах нелінгвістичного профілю, в яких рідна або іноземні мова не є спеціальністю здобувача бакалаврського та магістерського рівнів освіти, кількість годин у навчальних планах призначена для оволодіння іноземними мовами (особливо ІМ2 та ІМ3) невелика у порівнянні з цілями, які перед цим курсом ставляться науково-педагогічними працівниками або очікуються студентами, а групи часто набираються змішані за рівнем володіння або знайомства з обраною другою іноземною мовою. Досить швидко можна втратити задоволення (деякою мірою і мотивацію) від процесу вивчення нової іноземної мови, коли група дуже неоднорідна, тому викладач має знаходити такі форми і методи роботи, щоб утримувати увагу всіх студентів і мотив на кожному етапі заняття.

Хоча вибір другої іноземної мови здійснюється студентами свідомо, часто на основі вже засвоєного соціокультурного аспекту, викладач має підтримувати мотивацію на всіх етапах навчального процесу. Під час занять доцільно користуватися автентичним матеріалом, чому сприяють сучасні інформаційні-комунікаційні технології, радити студентам знайти іншомовних друзів для спілкування в Інтернеті на спеціальних платформах (наприклад, застосунок Bilingua або сайт Conversation Exchange). Це посилюватиме важливий принцип комунікативності навчання, який передбачає активну співпрацю, партнерську взаємодію та колективні форми роботи.

Серед загальних чинників, які підтримують мотивацій складник навчання другою іноземною мовою в закладах вищої освіти нелінгвістичного профілю, згадаємо найважливіші на сучасному етапі. Зміст навчального матеріалу має бути актуальним та цікавим, а також мати елементи професійне спрямування. Для інтенсифікації навчального процесу та постійного підтримання мотивації викладач має урізноманітнювати форми освітньої діяльності в цілому, а також змінювати види і форми діяльності кожних 10-15 хвилин заняття, знаходити актуальний матеріал

та наводити цікаві приклади, створювати максимально можливе іншомовне середовища з мінімальним перекладом на українську мову. Проте, слід пам'ятати, які саме мови ще студент вивчав, і використовувати порівняльний та асоціативний методи для оптимізації засвоєння як лексичного, так і граматичного матеріалу, а також для соціокультурного обміну. Прийоми комунікативно-ігрового характеру для активізації лексичного матеріалу, до яких учні звикли, навчаючись у школі, залишаються доцільними, змінюючись за змістом, зважаючи на вік та соціальний статус студентства. Робиться акцент на важливості засвоєння нових лексичних одиниць, потрібних для спілкування з носіями мови або з тими, хто також обрав цю мову як ІМ2 або ІМ3 та постійному їх повторенні у мовленні.

У навчанні другої іноземної мови студентів особливо в закладах вищої освіти, лінгвістичного профілю дуже важливу роль відіграє індивідуальний підхід. Слід залучати студентів до самостійного пошуку інформації та здобування знань, створювати та обговорювати проблемної ситуації, давати більше творчих завдань, поділяти з ними відповідальність за навчальний процес і долучати до збагачення мотиваційного складника.

Вибір абітурієнтом закладу вищої освіти, коли йдеться не про лінгвістичні спеціальності, також визначається тим, скільки іноземних мов включено в навчальні програми та на якому рівні вони викладаються, що також сприяє підвищенню престижності ЗВО. Виклики, які ставить перед українською освітою поступ країни до членства в Європейському Союзі, передбачають, на нашу думку, збільшення кількості студентів, які бажатимуть вивчати ІМ2, ІМ3 у ЗВО лінгвістичного профілю.

Оскільки це відбувається на фоні зменшення кількості годин, які виділяються на цю дисципліну, перед викладачами стоїть завдання підвищення інтенсивності навчання, поєднання найкращих надбань традиційних форм і цифровізації освіти (Blended Learning); тому при складанні навчальних робочих програм і планів і проведенні практичних занять, слід орієнтуватись на міжнародний характер сучасного ринку праці та сприяти розвитку полікультурності в усіх суб'єктів навчального процесу.

Овчіннікова О.І.

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

Бергер Л.С.

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*